

Strona Gminy Kłobuck

https://www.gminaklobuck.pl/o_gminie/historia/printpdf

Historia

Początki Kłobucka, leżącego przy dawnej drodze handlowej z Krakowa do Wielkopolski (prawdopodobnie stanowiącej fragment „szlaku bursztynowego”) sięgają czasów wczesnego średniowiecza. Osada, która mogła powstać w pobliżu książęcego grodu warownego, w II poł. XIII w. była ośrodkiem lokalnej administracji, siedzibą parafii, przy której funkcjonowała szkoła oraz ośrodkiem łowieckim książąt krakowskich. Już wówczas w Kłobucku istniała komora celna, w której pobierano myto.

Nie jest znana data nadania Kłobuckowi praw miejskich, ponieważ dokument lokacyjny zaginął. Przyjmuje się, że lokacji na prawie magdeburskim dokonał Kazimierz Wielki w 1339 r. Dokument z 1344 r. wymienia już wójta (advocatus Clobuczensis), którym był Prutenus. Miasto powstało na północ od pierwotnej osady, która stała się jego przedmieściem.

Przed nieproszonymi gośćmi broniły je urządzenia obronne (otaczający je szeroki wał z palisadą), które zlikwidowano w II poł. XVI w. z powodu rozrostu miasta. W 1370 r. Ludwik Węgierski Kłobuck wraz z innymi terenami nadał jako lenno Władysławowi Opolczykowi. Na początku XVI w. proboszczem kłobuckim był ksiądz Bartłomiej Długosz, który w 1434 r. przekazał parafię swojemu bratankowi Janowi autorowi dziejów Polski. W 1454 r. Jan Długosz ufundował klasztor, do którego z Krakowa sprowadził kanoników regularnych. Trudne chwile przeżyli kłobuczanie w XV w., kilkakrotnie nękały ich nieprzyjacielskie najazdy, a w 1469 r. pożar zniszczył całe miasto. W okolicy Kłobucka funkcjonowały kopalnie rudy żelaza, rozwijał się przemysł żelazny. Już w 1472 r. założono „Kuźnię Herburtowską” w Pankach oraz „Kuźnię Starą” we wsi Przystajń.

Na przełomie XVI i XVII w. starosta krzepicki, marszałek wielki koronny Mikołaj Wolski, na miejscu dawnej kuźnicy pod Kłobuckiem wznosił drutownię o 10 warsztatach, a 4 pozostałe kuźnice zmodernizował. Ponadto zbudował specjalne piece tzw. vasernie, czyli odlewnie, blachownie i drutarnie. W zakładach tych odlewano działa, moździerze i kule, wyrabiano kotły. Wokół zakładów powstawały nowe osady rozwijało się, rzemiosło i handel. W XVII w. w mieście istniały cechy: szewski, rzeźnicki, piekarski, krawiecki, kowalski i sukienniczy. Rozwinęła się produkcja wina i gorzałki.

W 1658 r. sejm ustanowił Kłobuck siedzibą starostwa, które następnie nadał w wieczyste posiadanie klasztorowi oo. paulinów na Jasnej Górze. Po potopie szwedzkim miasto podupadało. W 1689 r. zostało całkowicie spalone.

W wyniku drugiego rozbioru Polski Kłobuck znalazł się w zaborze pruskim. Władze pruskie odebrały starostwo paulinom i włączyły je do dóbr rządowych. Po 1815 r. Kłobuck znalazł się w Królestwie Polskim i wraz z przyległymi ziemiami należał do uposażenia carskiego. Wskutek postępującej agraryzacji w 1870 r. utracił prawa miejskie, które odzyskał w 1917 r. Stan miasta był jednak opłakany. Poprawa gospodarcza nastąpiła dopiero po II wojnie światowej. W 1952 r. Kłobuck stał się siedzibą władz powiatowych. Miasto uporządkowano. Rozpoczął się rozwój przemysłowy całego regionu. Powstały kopalnie rud żelaza i zakład wzbogacania rudy.

Po reformie administracyjnej kraju w 1975 r. oraz likwidacji kopalni rud żelaza rozwój i rozbudowa Kłobucka zostały zahamowane. Po 1980 r. wybudowano Bank Gospodarki Żywnościowej i PZU, szpital, dużą oczyszczalnię ścieków. W ostatnich latach przyspieszono budowę kanalizacji sanitarnej.

Dziś Kłobuck jest miastem powiatowym i stanowi centrum administracyjne regionu, w skład którego wchodzi 9 gmin. Jest nieco ponad 13 tysięcznym miastem, stanowiącym ważny węzeł handlowo-usługowy oraz ośrodek administracyjno-gospodarczy.